

**Cyfarwyddwr Cyffredinol Iechyd a Gwasanaethau Cymdeithasol/
Prif Weithredwr GIG Cymru
Grŵp Iechyd a Gwasanaethau Cymdeithasol**

**Director General Health and Social Services/
NHS Wales Chief Executive
Health and Social Services Group**

**Llywodraeth Cymru
Welsh Government**

Nick Ramsay AC
Cadeirydd
Pwyllgor Cyfrifon Cyhoeddus
Cynulliad Cenedlaethol Cymru
Bae Caerdydd
Caerdydd
CF99 1NA

10 Rhagfyr 2019

Annwyl Mr Ramsay,

Rheoli Meddyginiaethau

Yn dilyn eich llythyr dyddiedig 15 Chwefror, gofynnodd i mi ysgrifennu at y Pwyllgor eto i roi'r wybodaeth ddiweddaraf iddynt ar nifer o ymatebion Llywodraeth Cymru i adroddiad yr Ymchwiliad Rheoli Meddyginiaethau.

Mae'r ddogfen amgaaedig yn rhoi'r wybodaeth ddiweddaraf ar gynnydd y camau gweithredu sy'n weddill.

Yn gywir

Dr Andrew Goodall

cc: Andrew Evans, Prif Swyddog Fferyllol, Llywodraeth Cymru
Blwch Postio CGU
Blwch Postio'r Cabinet

Ymateb i'r argymhellion a gynhwysir yn adroddiad Pwyllgor Cyfrifon Cyhoeddus Cynulliad Cenedlaethol Cymru sy'n dwyn y teitl Rheoli Meddyginiaethau

Llywodraeth Cymru
Welsh Government

Argymhelliad	Ymateb Llywodraeth Cymru	Diweddariad	Cwblhawyd/ Parhaus
<p>Argymhelliad 1. Mae'r Pwyllgor yn argymhell bod Llywodraeth Cymru yn llunio adroddiad blynyddol yn manylu gwybodaeth am welliannau wrth reoli meddyginiaethau ar draws y Byrddau Iechyd, i gynyddu atebolrwydd a sicrhau bod proffil rheoli meddyginiaethau yn parhau i fod yn uchel ar agenda Byrddau Iechyd.</p> <p>Derbyn</p>	<p>Nid ydym yn ystyried y broses o gyhoeddi adroddiad blynyddol ychwanegol gan Lywodraeth Cymru fel y dull mwyaf priodol o gyflawni amcanion y Pwyllgor. Fel dewis amgen i gyhoeddi adroddiad blynyddol ychwanegol gan Lywodraeth Cymru, byddwn yn gofyn i Grŵp Strategaeth Meddyginiaethau Cymru Gyfan (AWMSG) wneud gwaith i lywio a datblygu ei adroddiad blynyddol cyfredol ac adrodd chwarterol ar gynnydd yn erbyn dangosyddion rhagnodi cenedlaethol i sicrhau bod y cynnwys a'r fformat yn fwy perthnasol a hygyrch i aelodau Bwrdd Cyrrff y GIG.</p> <p>Caiff y gwaith hwn ei gwblhau mewn pryd ar gyfer cyhoeddi adroddiad blynyddol AWMSG ar gyfer 2018-19.</p> <p>Yn ogystal, byddwn yn parhau i ddatblygu dangosyddion rheoli meddyginiaethau fel rhan o Fframwaith Cyflawni GIG Cymru</p>	<p>Ysgrifennodd y Prif Swyddog Fferyllol a'r Dirprwy Brif Swyddog Meddygol at Brif Weithredwyr y byrddau iechyd ar 16 Hydref, i'w hysbysu bod yr adroddiadau wedi'u cyhoeddi ar wefan Uned Cymorth Rhagnodi Dadansoddol Cymru i'r GIG (WAPSU)</p> <p>https://www.awttc.org/annual-prescribing-reports-2018%E2%80%932019.</p> <p>Mae'r adroddiadau hyn yn rhoi crynodeb o gynnydd pob bwrdd iechyd i wella'r broses ragnodi yn erbyn wyth mesur yn y pedwar maes â blaenoriaeth a nodir gan Lywodraeth Cymru, sef: presgripsiynu diogel; stiwardiaeth gwrthficrobaidd; effeithlonrwydd ariannol; a</p>	<p>Cwblhawyd</p> <p>(Bydd WAPSU yn parhau i ddarparu'r adroddiad hwn yn flynyddol)</p>

Argymhelliad	Ymateb Llywodraeth Cymru	Diweddariad	Cwblhawyd/ Parhaus
	<p>ac yn rhoi'r atebolrwydd o ran perfformiad yn erbyn y fframwaith ar gyrf GIG.</p>	<p>mynediad at feddyginiaethau. Mae adroddiad unigol cymharol ar gael ar gyfer pob bwrdd iechyd, sy'n nodi eu safle a'u cynnydd ers y flwyddyn flaenorol o gymharu â'r byrddau iechyd eraill, yn erbyn cyfres o fesurau cyffredin</p> <p>Bwriad yr adroddiadau yw rhoi cipolwg ar gynnydd y byrddau iechyd, gan roi crynodeb o ansawdd a diogelwch presgripsiynu yn erbyn nifer o fesurau. Yn eu llythyr at y Prif Weithredwyr, nododd y Prif Swyddog Fferyllol a'r Dirprwy Brif Swyddog Meddygol mai'r disgwyliad sylfaenol ym mhob achos fyddai bod yr adroddiadau'n cael eu dosbarthu i aelodau'r bwrdd, ac yn cynnig cyfleoedd iddyn nhw neu i'r pwyllgor Ansawdd a Diogelwch, graffu ar y cynnwys.</p>	

Argymhelliad	Ymateb Llywodraeth Cymru	Diweddariad	Cwblhawyd/ Parhaus
<p>Argymhelliad 3. Mae'r Pwyllgor yn argymhell bod Llywodraeth Cymru yn pennu cynllun i wneud y defnydd gorau o adnoddau fferyllfeydd, gan gynnwys datblygu modiwlau i'w cyflenwi fel rhan o Dewis Fferyllfa a galluogi fferyllwyr annibynnol. Dylai'r cynllun hwn adeiladu ar yr argymhellion yn adroddiad y Gymdeithas Fferyllol Frenhinol.</p> <p>Derbyn</p>	<p>Byddwn yn gweithio gyda Gwasanaeth Gwybodeg GIG Cymru a byrddau iechyd i ddatblygu modiwlau eraill fel rhan o Dewis Fferyllfa sy'n cefnogi fferyllwyr cymunedol sy'n darparu amrywiaeth gynyddol o wasanaethau clinigol. I'r perwyl hwnnw, mae modiwlau eraill yn cael eu datblygu o fewn Dewis Fferyllfa i gefnogi'r gwasanaeth atal cenhedlu brys cenedlaethol a gwasanaeth profi a thrin dolur gwddf gan fferyllfeydd cymunedol. Bwriedir i'r ddau fodiwl fod ar gael yn ddiweddarach yn 2018-19. Yn ogystal â modiwlau sy'n cefnogi gwaith comisiynu gwasanaethau, mae'r rhaglen Dewis Fferyllfa yn cael ei datblygu i wella cyfathrebu rhwng fferyllfeydd cymunedol a darparwyr eraill y GIG. Ymhlith y datblygiadau hyn mae trosglwyddo llythyrau electronig o fferyllfeydd i feddygon teulu a gofal eilaidd (i'w cyflawni erbyn mis Mawrth 2019), a systemau i ganiatáu i wasanaeth 111 GIG Cymru atgyfeirio cleifion priodol at fferyllfa gymunedol.</p> <p>Mae rhagnodi annibynnol gan fferyllwyr wedi cynyddu'n sylweddol dros y blynyddoedd diwethaf, wedi'i hwyluso gan</p>	<p>Mae cyllid gwerth £0.7m yn parhau i fod ar gael i fyrdau iechyd o dan y Fframwaith Contract Fferylliaeth Gymunedol eto yn 2019-20 i gefnogi safleoedd rhagnodi annibynnol presennol a chynyddu nifer y dulliau braenaru rhagnodi annibynnol ledled Cymru.</p> <p>Mae Fferylliaeth Gymunedol Cymru wedi cytuno ar fanyleb gwasanaeth, ac aeth y safleoedd braenaru rhagnodi annibynnol cyntaf yn fyw ym Mwrdd Iechyd Prifysgol Betsi Cadwaladr ym mis Hydref 2019. Disgwylir i wasanaethau mewn byrddau iechyd eraill ddechrau cyn diwedd 2019-20 pan fydd fferyllwyr wedi cwblhau eu hyfforddiant rhagnodi annibynnol.</p> <p>Yn ogystal â'r 45 o fferyllwyr a ddechreuodd ar hyfforddiant rhagnodi</p>	<p>Parhaus - cyllid yn cael ei ddarparu hyd at fis Mawrth 2020</p>

Argymhelliad	Ymateb Llywodraeth Cymru	Diweddariad	Cwblhawyd/ Parhaus
	<p>y cynnydd mewn swyddi ym mhraetisau meddygon teulu. Ym mis Ionawr 2018 ym maes gofal sylfaenol, rhoddodd 65 o fferyllwyr-ragnodwyr annibynnol 50,484 o bresgripsiynau o 111 o bractisau meddygon teulu. Dyma gynnydd o 150 y cant yn nifer y fferyllwyr-ragnodwyr annibynnol sy'n weithgar, cynnydd o 640 y cant yn nifer y presgripsiynau gan fferyllwyr-ragnodwyr a chynnydd o 171 y cant yn nifer y practisau meddygon teulu sy'n defnyddio fferyllwyr-ragnodwyr annibynnol yn y ddwy flynedd ers mis Ionawr 2016.</p> <p>Ym mis Ebrill, cadarnhawyd cyllid er mwyn i hyd at 100 o fferyllwyr cymunedol ymgymryd â chyrsgiau rhagnodi annibynnol yn y ddwy flynedd nesaf ac i ddarparu cyllid i fyrddau iechyd ar gyfer cefnogi'r gwaith o sefydlu hyd at 40 o safleoedd braenaru ar gyfer presgripsiynau annibynnol mewn fferyllfeydd cymunedol.</p> <p>Byddwn yn gofyn i Bwyllgor Fferyllol Cymru weithio gyda rhanddeiliaid, gan gynnwys y Gymdeithas Fferyllol Frenhinol, i ddatblygu cynllun sy'n</p>	<p>annibynnol yn 2018-19, mae cyllid ar gael i gefnogi hyd at 50 yn rhagor yn 2019-20.</p> <p>Mae gwasanaeth Dewis Fferyllfa bellach ar gael yn 98% o fferyllfeydd cymunedol ar draws Cymru, ac mae gwaith yn mynd rhagddo i ddatblygu a chyflwyno gwasanaethau newydd megis y gwasanaeth profi a thrin dolur gwddf newydd.</p> <p>Mae Pwyllgor Fferyllol Cymru wedi cwblhau ei waith o ddisgrifio uchelgeisiau'r proffesiwn fferyllol ar gyfer rolau'r dyfodol. Mae'r adroddiad Fferylliaeth: Cyflawni Cymru Iachach yn disgrifio'r camau y bydd y proffesiwn fferyllol yn eu cymryd rhwng nawr a 2030. Mae'r Gweinidog Iechyd a Gwasanaethau Cymdeithasol wedi cytuno i sefydlu Bwrdd Cyflawni i gydlynu'r camau angenrheidiol o bob rhan o'r</p>	

Argymhelliad	Ymateb Llywodraeth Cymru	Diweddariad	Cwblhawyd/ Parhaus
	disgrifio rolau gweithwyr fferyllol proffesiynol yng Nghymru yn y dyfodol a'r camau i'w cymryd gan yr holl randdeiliaid er mwyn manteisio i'r eithaf ar y defnydd ohonynt. Caiff y cynllun ei gwblhau ddechrau 2019-20.	proffesiwn fferyllol yng Nghymru. Bydd y Bwrdd yn cyfarfod yn gynnar yn 2020.	
<p>Argymhelliad 6. Mae'r Pwyllgor yn argymhell bod Llywodraeth Cymru yn diwygio'r contract fferyllfa gymunedol i gyflawni'r newidiadau angenrheidiol i wireddu potensial llawn y sector fferyllol a gwireddu'r nod o symud o gyfres o drefniadau yn seiliedig ar nifer i ansawdd, a gweithredu amserlenni.</p> <p>Derbyn</p>	Ym mis Hydref 2016, cyhoeddais fwriad Llywodraeth Cymru i wneud trefniadau contract newydd ar gyfer fferyllfeydd cymunedol sy'n sicrhau yn y dyfodol y byddant yn darparu amrywiaeth ehangach o wasanaethau sy'n canolbwyntio ar elfennau clinigol ac yn dangos ymrwymiad i wella ansawdd gwasanaethau. Yn 2017-18, cyflwynwyd trefniadau contract newydd a oedd yn cynnwys 1) cyllid cynyddol ac wedi'i neilltuo ar gyfer comisiynu gwasanaethau clinigol ychwanegol yn lleol gan fyrddau iechyd; 2) cyllid i gefnogi cydweithredu rhwng fferyllwyr a gweithwyr gofal iechyd proffesiynol eraill; a 3) cynllun ansawdd a diogelwch newydd ar gyfer fferyllfeydd cymunedol. Cafodd y newidiadau eu cyllido drwy aiddosbarthu £3.5 miliwn o gyllid contract	<p>Gwelwyd cynnydd o 130% yn y cyllid i gefnogi'r gwaith o gomisiynu a darparu gwasanaethau clinigol sy'n ychwanegu gwerth gan fferyllfeydd cymunedol ers 2016-17 (o £3.9m i £9.0m erbyn diwedd 2019-20).</p> <p>Mae hyn wedi arwain at fferyllfeydd yn darparu ystod ehangach o wasanaethau, a mynediad mwy cyson at wasanaethau sydd eisoes wedi'u sefydlu gan gynnwys gwasanaethau cenedlaethol sy'n ymwneud ag anhwylderau cyffredin, brechiad rhag y fflw a rhoi'r gorau i smygu, sydd bellach</p>	Cwblhawyd

Argymhelliad	Ymateb Llywodraeth Cymru	Diweddariad	Cwblhawyd/ Parhaus
	<p>o drefniadau sydd wedi'u llywio gan faint (h.y. rhagnodi) i'r elfennau newydd sy'n canolbwyntio ar ansawdd.</p> <p>Ar gyfer 2018-19, daethpwyd i gytundeb â Fferylliaeth Gymunedol Cymru i ailddosbarthu £3 miliwn pellach i gefnogi comisiynu gwasanaethau pellach, i gryfhau ac ymestyn cydweithredu a chynlluniau ansawdd a diogelwch ac i ddatblygu'r gweithlu fferylliaeth gymunedol.</p> <p>Byddwn yn parhau i bontio i'r trefniadau contract newydd ar gyfer fferylliaeth gymunedol drwy negodiadau blynyddol, a bydd y trefniadau newydd ar waith yn llawn erbyn diwedd 2020-21.</p>	<p>ar gael fel mater o drefn ym mhob bwrdd iechyd, yn ogystal â gwasanaethau braenaru Rhagnodi Annibynnol trawsnewidiol, a fydd yn cychwyn yn 2019-20.</p> <p>Erbyn mis Mawrth 2020, bydd Llywodraeth Cymru wedi ariannu hyfforddiant i fwy na 80 o fferyllwyr cymunedol i fod yn ragnodwyr annibynnol, er mwyn gwella mynediad at driniaeth ar gyfer ystod ehangach o fân anhwylderau, a darparu dulliau atal cenhedlu rheolaidd o fferyllfeydd cymunedol ar draws Cymru.</p> <p>Mae newidiadau i'r cydweithrediad fferyllol a chynlluniau ansawdd a diogelwch, a gyflwynwyd yn 2017-18, yn parhau i roi mwy o gyfleoedd i fferyllwyr weithio gyda gweithwyr gofal iechyd proffesiynol eraill i wella profiad y claf a gwella'r</p>	

Argymhelliad	Ymateb Llywodraeth Cymru	Diweddariad	Cwblhawyd/ Parhaus
		broses o roi a defnyddio cyffuriau mewn modd diogel ac effeithiol.	
<p>Argymhelliad 8. Mae'r Pwyllgor yn argymhell bod Llywodraeth Cymru yn ymchwilio i ffyrdd o elwa ar yr arbenigedd academaidd yng Nghymru i ddeall graddfa Derbyniadau sy'n Gysylltiedig â Meddyginiaeth a sut i'w lleihau.</p> <p>Derbyn</p>	<p>Ym mis Ionawr 2018, sefydlodd y Prif Swyddog Fferyllol weithgor oes fer (SLWG) sy'n cynnwys arbenigwyr diogelwch meddyginiaethau ledled Cymru i gynghori ar y dull gweithredu cyffredinol a'r rhaglen angenrheidiol i lywio gwelliannau ym maes diogelwch meddyginiaethau yn y GIG yng Nghymru. Cynhaliodd y Gweithgor, sy'n dod ag arbenigwyr ynghyd o bractisau a'r byd academaidd, gyfarfodydd ym mis Ionawr a Mawrth, a bwriedir cynnal cyfarfodydd eraill yn 2018.</p> <p>Ar hyn o bryd mae'r Gweithgor yn archwilio ffynonellau data, gan gynnwys ond heb fod yn gyfyngedig i dderbyniadau i ysbytai, er mwyn pennu cyfres briodol o fesurau ar gyfer niwed sy'n gysylltiedig â meddyginiaethau fel ffocws ar gyfer rhaglen waith i wella diogelwch meddyginiaethau yng Nghymru.</p> <p>Rydym yn cydnabod bod niwed sylweddol yn deillio o dderbyniadau sy'n gysylltiedig</p>	<p>Mewn ymateb i argymhellion y Gweithgor Bywyd Byr (SLWG), cafodd "rheoli meddyginiaethau mewn modd mwy diogel" ei gynnwys fel un o'r chwe maes ansawdd o fewn Cymru lachach.</p> <p>Mae Llywodraeth Cymru wedi bod yn gweithio gyda Gwelliant Cymru a phartneriaid yn Addysg a Gwella Iechyd Cymru (AaGIC), Gwasanaeth Gwybodeg GIG Cymru ac Uned Cymorth Rhagnodi Dadansoddol Cymru (WAPSU) i roi elfennau o raglen ar waith i gefnogi'r gwaith o wella meddyginiaethau mewn modd diogel. Mae'r rhain yn cynnwys:</p>	Cwblhawyd

Argymhelliad	Ymateb Llywodraeth Cymru	Diweddariad	Cwblhawyd/ Parhaus
	<p>â meddyginiaethau (MRAs) ond rydym yn pryderu y byddai ffocws ar feintoli MRAs <i>post hoc</i> yn tynnu oddi wrth gamau i atal niwed cyn iddo ddigwydd. Mae'n anodd canfod MRAs oherwydd presenoldeb ffactorau dryslyd mewn llawer o achosion, ac mae asesiadau cadarn o nifer yr achosion o MRAs wedi bod yn gyfyngedig i astudiaethau ymchwil. Fodd bynnag, mae gennym ddealltwriaeth dda o'r meddyginiaethau a'r sefyllfaoedd a gysylltir amlaf ag MRAs; y flaenoriaeth ar gyfer lleihau niwed sy'n gysylltiedig â meddyginiaethau fyddai ymdrin â hyn.</p> <p>Bydd y Gweithgor yn gorffen ei waith erbyn mis Hydref 2018, ac ar ôl hynny bydd yn cyflawni ei rôl fel grŵp llywio'r rhaglen genedlaethol ar gyfer diogelwch meddyginiaethau.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Datblygu dangosfwrdd diogelwch meddyginiaethau sy'n cyfuno data ar dderbyniadau i'r ysbyty sy'n gysylltiedig â meddyginiaethau ac yn ymwneud â gwaedu, anafiadau aciwt ar yr arenau a chwypadau, gyda data ar nifer y ffactorau risg o niwed fesul bwrdd iechyd a chlwstwr gofal sylfaenol (ar gael ers haf 2019); - Mwy o ffocws ar leihau niwed sy'n gysylltiedig â meddyginiaethau mewn contractau gofal sylfaenol drwy'r Cynllun Ansawdd a Diogelwch ar gyfer fferyllfeydd cymunedol a'r Fframwaith Sicrhau a Gwella Ansawdd ar gyfer meddygon teulu (gweithredwyd yn 2017 a 2018); 	

Argymhelliad	Ymateb Llywodraeth Cymru	Diweddariad	Cwblhawyd/ Parhaus
		<p>- Cydweithrediad cenedlaethol wedi'i gynllunio ar gyfer diogelwch meddyginiaethau a gyflawnir gan Gwelliant Cymru i oruchwylio gweithgarwch gwella ansawdd gan sefydliadau'r GIG, gyda'r nod o leihau niwed sy'n gysylltiedig â meddyginiaethau (i'w lansio ym mis Tachwedd 2019).</p>	
<p>Argymhelliad 12. Mae'r Pwyllgor yn argymhell bod Llywodraeth Cymru yn llunio adroddiad ar arferion gorau ar archebu presgripsiynau amlroddadwy gan grwpiau clwstwr mewn lleoliadau cartrefi gofal i helpu i lywio polisïau a chamau gweithredu ar bresgripsiynau amlroddadwy.</p> <p>Ac</p> <p>Argymhelliad 13. Mae'r Pwyllgor yn argymhell bod</p>	<p>Roedd gwaith y grŵp gweithredu rhagnodi darbodus (PPIG) yn hanfodol wrth nodi meysydd lle y gellid gwella systemau rhagnodi amlroddadwy. Ar ôl i swyddogion Llywodraeth Cymru roi tystiolaeth i'r Pwyllgor ym mis Mawrth 2016, disodlwyd PPIG a throsglwyddwyd y cyfrifoldeb dros weithredu argymhellion y grŵp a phrofi'r dulliau amrywiol a argymhellwyd i wella rhagnodi amlroddadwy a lleihau gwastraff i grŵp cymheiriaid Prif Fferyllwyr y GIG.</p> <p>Bydd Llywodraeth Cymru yn casglu, o bob bwrdd iechyd a Fferylliaeth Gymunedol Cymru, tystiolaeth o</p>	<p>Mae Canolfan Therapiwteg a Thocsicoleg Cymru Gyfan wedi casglu tystiolaeth am ganlyniadau amrywiol fentrau a gynhelir yng Nghymru i wella'r broses o roi presgripsiynau amlroddadwy, gan gynnwys gweithio gyda chartrefi gofal. Mae hyn wedi cynnwys ymgysylltu â byrddau iechyd a Fferylliaeth Gymunedol Cymru i nodi enghreifftiau addas i'w cynnwys. Mae'r gwaith hwn wedi dod i ben, a bydd ar gael i'r holl fyrddau iechyd</p>	<p>Cwblhawyd</p>

Argymhelliad	Ymateb Llywodraeth Cymru	Diweddariad	Cwblhawyd/ Parhaus
<p>Llywodraeth Cymru yn rhoi'r diweddaraf am waith y grŵp rhagnodi darbodus mewn perthynas â'i waith ar y modelau amrywiol ar gyfer systemau presgripsiynau amlroddadwy ym mis Medi 2018 er mwyn caniatáu i'r Pwyllgor fonitro cynnydd ar hyn.</p> <p>Derbyn</p>	<p>ganlyniadau darnau amrywiol o waith sy'n cael eu gwneud er mwyn gwella rhagnodi amlroddadwy, gan gynnwys gwaith i wella'r broses o archebu presgripsiynau amlroddadwy o fewn cartrefi gofal, a darparu diweddariad ar y gwaith hwn i'r Pwyllgor ym mis Ionawr 2019.</p>	<p>yng Nghymru cyn diwedd y flwyddyn galendr.</p>	
<p>Argymhelliad 14. Mae'r Pwyllgor yn argymhell bod Llywodraeth Cymru yn gwerthuso'r gwaith o gyflwyno'r system Trawsgrifio Meddyginiaeth ac e-Ryddhau er mwyn ystyried cynnydd a manteision y dull hwn.</p> <p>Derbyn</p>	<p>Mae llawer o dystiolaeth ar gael sy'n dangos bod perygl mawr o gam-gyfathrebu a gwneud newidiadau anfwriadol i feddyginiaethau cleifion pan fyddant yn symud rhwng darparwyr gofal, ac mae hyn yn peri problemau sylweddol. Drwy wella'r broses o drosglwyddo gwybodaeth am feddyginiaethau ar draws pob lleoliad gofal, gellid lleihau nifer yr achosion o niwed y gellid ei osgoi i gleifion, gwella diogelwch cleifion a chyfrannu at leihau nifer y derbyniadau ac aildderbyniadau sy'n ymwneud â meddyginiaethau y gellid eu hosgoi.</p> <p>Cynhaliwyd gwerthusiadau o fanteision y system o Drawsgrifio Meddyginiaethau ac</p>	<p>Mae'r nifer sy'n defnyddio'r gwasanaeth Trawsgrifio Meddyginiaethau ac e-Ryddhau (MTeD) ar draws GIG Cymru, a'r gwaith o'i werthuso, yn cael eu monitro fel rhan o'r adroddiadau cynnydd rheolaidd.</p> <p>Mae MTeD wedi cael ei gyflwyno ar draws y rhan fwyaf o Fyrddau lechyd Lleol; ac mae gweddill y Byrddau lechyd Lleol yn gweithredu systemau presennol ar gyfer rhyddhau meddyginiaethau,</p>	<p>Cwblhawyd</p>

Argymhelliad	Ymateb Llywodraeth Cymru	Diweddariad	Cwblhawyd/ Parhaus
	<p>e-Ryddhau (MTeD) yn flaenrol gan Wasanaeth Gwybodeg GIG Cymru (NWIS)¹ a Bwrdd Iechyd Prifysgol Cwm Taf² a ddangosodd welliannau o ran ansawdd ac amseriad rhannu gwybodaeth am ryddhau gyda meddygon teulu cleifion.</p> <p>Yn ystod ymchwiliad y Pwyllgor mae argaeledd MTeD ar draws cyrff y GIG yng Nghymru wedi cynyddu'n sylweddol gyda'r system MTeD yn cael ei gweithredu mewn pum bwrdd iechyd a datrysiadau e-ryddhau a oedd yn bodoli eisoes ar waith mewn dau fwrdd iechyd. Mae gwelliannau pellach i'r system MTeD yn cael eu cynllunio a fydd wedyn yn hwyluso'r broses o'i gweithredu yn y ddau fwrdd iechyd sy'n weddill ar ddiwedd 2018-19.</p> <p>Rydym yn disgwyl i NWIS a'r byrddau iechyd gael trefniadau gwerthuso priodol yn eu lle sy'n sicrhau bod manteision disgwylidig y system MTeD yn cael eu</p>	<p>ond yn gweithio i roi system MTeD ar waith.</p>	

¹ Gwasanaeth Gwybodeg GIG. Adroddiad ar Werthusiad y Prosiect Trawsgrifio ac e-Ryddhau Meddyginiaethau. Ionawr 2014

² Davies C. Llythyr Cyngor y Prosiect e-Ryddhau – Adroddiad Diwedd y Prosiect. Bwrdd Iechyd Prifysgol Cwm Taf, Tachwedd 2017.

Argymhelliad	Ymateb Llywodraeth Cymru	Diweddariad	Cwblhawyd/ Parhaus
	<p>gwireddu. Byddwn yn gweithio gyda NWIS i sicrhau bod y mesurau gwerthuso hyn yn rhan o adroddiadau cynnydd arferol mewn perthynas â chyflwyno MTeD.</p>		
<p>Argymhelliad 16. Mae'r Pwyllgor yn argymhell fel rhan o waith comisiynu a chyflwyno system e-ragnodi newydd Llywodraeth Cymru, ei bod yn datblygu cynllun gweithredu ategol i helpu i gyflawni'r newid diwylliannol sydd ei angen i gyd-fynd â chyflwyno system newydd</p> <p>Ac</p> <p>Argymhelliad 17. Mae'r Pwyllgor yn argymhell bod Llywodraeth Cymru yn rhannu ei chynllun gweithredu a cherrig milltir allweddol ar gyfer y system rhagnodi a rheoli meddyginiaethau yn electronig (EPMA) gyda'r Pwyllgor.</p>	<p>Mae NWIS wedi sefydlu prosiect Rhagnodi Electronig, Fferylliaeth a Gweinyddu Meddyginiaethau mewn Ysbytai Cymru (WHEPPMA) i ddatblygu a gweithredu'r cynllun cenedlaethol ar gyfer rhagnodi ym maes gofal eilaidd.</p> <p>Mae'r tîm prosiect yn gweithio gyda rhanddeiliaid ar hyn o bryd i gwblhau'r achos busnes ar gyfer caffael system fferylliaeth newydd mewn ysbytai a datrysiad rhagnodi electronig a gweinyddu meddyginiaethau. Caiff yr achos busnes ei ystyried gan Lywodraeth Cymru maes o law. Yn amodol ar gwblhau achos busnes boddhaol, disgwylir i'r gwaith o gaffael y systemau hyn gychwyn yn ystod 2018-19 ac y byddant ar waith ar ddechrau 2019. Bydd y cynllun gweithredu, gan gynnwys y camau sydd eu hangen gan gyrff y GIG i gyflawni'r newid busnes angenrheidiol i elwa i'r eithaf ar fanteision e-ragnodi, a'r cerrig milltir, yn cael eu sefydlu gan NWIS</p>	<p>Mae'r Achos Busnes Terfynol ar gyfer prosiect Gweinyddu Rhagnodion Electronig, Fferyllfeydd a Meddyginiaeth Ysbytai Cymru (WHEPPMA) wedi cael ei gyflwyno i Lywodraeth Cymru, ac mae'n mynd drwy'r broses graffu ar hyn o bryd.</p> <p>Mae Achos Busnes Amlinellol e-Ragnodi yn cael ei ddatblygu gan WHEPPMA, a disgwylir iddo gael ei gyflwyno erbyn mis Rhagfyr 2019.</p>	<p>Parhaus</p>

Argymhelliad	Ymateb Llywodraeth Cymru	Diweddariad	Cwblhawyd/ Parhaus
Derbyn	drwy'r prosiect WHEPPMA ac yn amodol ar gymeradwyo'r achos busnes, byddwn yn gofyn i NWIS rannu eu cynlluniau â'r Pwyllgor.		